

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра романского языкознания

ЖУК

Вероника Александровна

**ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ С СЕМОЙ «ЕДА» В РУССКОЙ И ИТАЛЬЯНСКОЙ
ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЕ МИРА: ОПЫТ КОМПАРАТИВНОГО АНАЛИЗА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат филологических наук
доцент Логиш Сергей Васильевич

Допущена к защите
« ____ » _____ 2021 г.

Заведующий кафедрой романского языкознания
кандидат филологических наук, доцент
_____ О.А. Пантелеенко

Минск, 2021

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Общий объем – 43 машинописные страницы, список использованных источников включает 21 наименование.

Ключевые слова: ФРАЗЕОЛОГИЯ; ТЕМА; ЯЗЫКОВАЯ КАРТИНА; ЕДА; ФРАЗЕОЛОГИЗМ; ЭКВИВАЛЕНТ.

Объект исследования: фразеологизмы с семантическим компонентом «еда» русского и итальянского языка. Для исследования был отобран материал 148 ФЕ.

Предмет исследования: различия и сходства в выражении через фразеологизмы схожих понятий.

Цель исследования: провести анализ фразеологизмов русского и итальянского языков с семантическим компонентом «еда» и выявить их различия и сходства и роль в языковой картине мира.

Методы исследования: основным методом является описательный, включающий обобщение и интерпретацию полученных фактов; метод сравнения для сопоставления фразеологических единиц двух языков.

Актуальность и выбор темы: определяется самим объектом исследования. Фразеология относится к одной из самых интересных и мало изученных областей языкознания. Фразеологизмы в силу особенностей своего формирования могут содержать понятия, которых не существует во внеязыковых реалиях других народов и культур. Их изучение путем сопоставления фразеологизмов разных языков помогает глубже понять культурный аспект изучаемого языка.

Научная новизна исследования: заключается в сопоставительном анализе фразеологизмов с семантическим компонентом «еда».

Полученные результаты: при проведении компаративного анализа мы выявили, что большая часть фразеологизмов в сопоставительном аспекте пришлась на неполные эквиваленты – фразеологизмы двух языков с тождественным образным значением, но разным компонентным составом и разной синтаксической организацией – из 50 рассмотренных фразеологизмов таковых оказалось 30. Далее следуют фразеологические пары – полные эквиваленты – фразеологизмы с одинаковым планом выражения и планом содержания в обоих языках – их оказалось 12. Последнюю позицию заняли фразеологизмы, не имевшие эквивалентов в русском языке и выраженные в нем посредством нефразеологического перевода (описательных оборотов).

Практическая значимость работы: результаты исследования могут быть использованы для практики и теории перевода, на лекциях и практических

заняттях по курсу фразеології італійського мови, міжкультурної комунікації і лінгвокультурології.

Дипломна робота написана самостійно.

РЕФЕРАТ

Структура і об'єм. Агульні об'єм – 43 машынапісныя старонкі; спіс выкарыстаных крыніц уключае 21 найменне.

Ключавыя словы: ФРАЗЕАЛОГІЯ; ТЭМА; МОЎНАЯ КАРЦІНА; ЕЖА; ФРАЗЕАЛАГІЗМ; ЭКВІВАЛЕНТ.

Аб'ект даследавання: фразеалагізмы з семантычным кампанентам «ежа» рускай і італійскай моў. Для даследавання быў адабраны матэрыял 148 фразеалагічных адзінак (ФА).

Прадмет даследавання: адрозненні і падабенства ў выразе праз фразеалагізмы падобных паняццяў.

Мэта даследавання: правесці аналіз фразеалагізмаў рускай і італійскай моў з семантычным кампанентам «ежа» і выявіць іх адрозненні і падабенствы і ролю ў моўнай карціне свету.

Метады даследавання: асноўным метадам з'яўляецца апісальны, які ўключае абагульненне і інтэрпрэтацыю атрыманых фактаў; метады параўнання для супастаўлення фразеалагічных адзінак дзвюх моў.

Актуальнасць і выбар тэмы: абумоўлена самім аб'ектам даследавання. Фразеалогія адносіцца да адной з самых цікавых і мала вывучаных абласцей мовазнаўства. Фразеалагізмы ў выніку асаблівасцей свайго фарміравання могуць утрымліваць паняцці, якіх не існуе ў пазамоўных рэаліях іншых народаў і культур. Іх вывучэнне шляхам супастаўлення фразеалагізмаў розных моў дапамагае глыбей зразумець культурны аспект вывучаемай мовы.

Навуковая навізна даследавання: заключаецца ў супастаўляльным аналізе фразеалагізмаў з семантычным кампанентам «ежа».

Атрыманыя вынікі: пры правядзенні кампаратыўнага аналізу мы выявілі, што вялікая частка фразеалагізмаў у супастаўляльным аспекце прыйшла на няпоўныя эквіваленты – фразеалагізмы дзвюх моў з тоесным вобразным значэннем, але розным кампанентным складам і рознай сінтаксічнай арганізацыяй – з 50 разгледжаных фразеалагізмаў такіх аказалася 30. Далей ідуць фразеалагічныя пары – поўныя эквіваленты – фразеалагізмы з аднолькавым планам выражэння і планам зместу ў абедзвюх мовах – іх аказалася 12. Апошнюю пазіцыю занялі фразеалагізмы, якія не мелі эквівалентаў у рускай мове і выяўленыя ў ім з дапамогай нефразеалагічнага перакладу (апісальных зваротаў).

Практична значасць работы: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны для практыкі і тэорыі перакладу, на лекцыях і практычных занятках па курсе фразеалогіі італьянскай мовы, міжкультурнай камунікацыі і лінгвакультуралогіі.

Дыпломная работы напісана самастойна.

ABSTRACT

Structure and length. The total volume is 43 typewritten pages; the list of sources includes 21 titles.

Key words: PHRASEOLOGY; THEME; LINGUISTIC PICTURE; FOOD; PHRASE; EQUIVALENT.

Object of research: phraseological expressions with the semantic component "food" in Russian and Italian. A total of 148 phrases were selected for the research.

The subject of research: differences and similarities in the expression through phraseological units of similar concepts.

The purpose of the research: to analyze Russian and Italian phraseological units with the semantic component "food" and to identify their differences and similarities and their role in the linguistic picture of the world.

Methods of research: The main method is descriptive, which includes generalization and interpretation of the obtained facts; comparison method to compare the phraseological units of the two languages;

The relevance and choice of the theme: is determined by the object of research itself. Phraseology belongs to one of the most interesting and little-studied areas of linguistics. Phraseological units, due to the peculiarities of their formation, may contain concepts that do not exist in extra-linguistic realities of other cultures.

Scientific novelty of the research: lies in the comparative analysis of phraseological units with the semantic component of food.

The results of the research are: in the comparative analysis we found that most of the phraseological units in the comparative aspect are incomplete equivalents – phraseological units of two languages with identical figurative meaning, but different component composition and different syntactic organisation – 30 of the 50 phraseological units under study were found to adhere to this group. Next comes phraseological pairs – full equivalents – phraseological units with the same plan of expression and plan of content in both languages – 12 of them were found. The last

position is taken by the phraseological pairs that have no equivalents in Russian and are expressed in Russian by means of non-translational translation (descriptive turns).

As far as the practical significance of the research: the results of the research can be used for the practice and theory of translation, at lectures and practical classes on the course of phraseology of the Italian language, intercultural communication and linguoculturology.

The thesis was written independently.